

Pe 21 mai a.c. Ileana Vulpescu, romanului românesc, ani. Dintre operele sale, „rămâne o carte de referință pentru cititorii români. Este de departe romanul cu cel mai ar fi împlinit 90 de Arta conversației Cosânzeana” mare tiraj și cu cele mai multe ediții în zilele noastre. Apariția lui a fost ceva ca o frenezie generală, toți voiam să îl citim - îl cumpăram, ni-l împrumutam, îl fotocopiam, devenise subiect de discuții interminabile, dar nu asta l-a făcut nemuritor.

Se descoperă aici o altă abordare a realității, a relațiilor interumane, o altă filozofie a vieții. „Arta conversației” a fost fundația pe care s-a zidit piatră cu piatră - „Candidații la fericire”, „Sărută pământul acesta”, „Rămas bun casei părintești”, „Carnetul din port - hart”, „Arta compromisului”, „Deamor, de-amar, de inimă albastră”, „Viață, viață, legată cu ață”, „Pe apa sâmbetei”, „Notă informativă bătută la mașină”, „Noi, doamnă doctor, când o să murim?” , „Preludiu” - soclul pe care se va înălța statuia Marii Doamne a Romanului Românesc.

O statuie din epitețe și metafore, personaje și locuri minunate, înaltă cât „Coloana infinitului”, ridicată de un alt vâstar al Olteniei binecuvântate. În ființa scriitoarei se îmbinau calități umane, rare astăzi - distincția, erudiția, înțelepciunea și compasiunea pentru semeni, stoicismul în fața loviturilor soartei, acumulate cu trecerea anilor și, mai presus de toate, modestia. Atunci, când la o întâlnire a cenaclului ce-i poartă numele, un confrate mai tânăr a remarcat înflăcărat „Sunteți un geniu, doamnă Vulpescu!”, ea a făcut binecunoscutul gest cu mâna și a răspuns cu vocea ei inconfundabilă: „Da’ de unde! Un geniu în literatură a fost Călinescu. Poate a avut și defecte, dar opera lui critică a fost un suflu pentru literatură. E foarte bună, desigur, și opera lui literară, dar el a excelat în critică. Așa cum luminează soarele, așa și opera lui critică a luminat literatura română”.

Rarele ei ieșiri în public sau la televiziune erau așteptate cu nerăbdare de iubitorii de literatură. Se formase pe facebook un grup de fani ai scriitoarei; sub egida Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România ființează un cenaclu „Ileana Vulpescu”. Aniversarea vârstei de optzeci și cinci de ani și lansarea romanului Preludiu și a Colecției Romanul Românesc ILEANA VULPESCU la Librăria „Mihail Sadoveanu” au devenit evenimente literare pentru bucureșteni. Înmânându-i Ordinul „Steaua României” în grad de Cavaler, după intonarea Imnului de Stat Președintele României Klaus Werner Iohannis i s-a adresat:

„Ne aducem aminte cum într-o epocă marcată de propagandă și cenzură, romanele Dumneavoastră ne ofereau, vă citez, <<farmecul netulburat al cărții>>, îndemnându-ne să ne recunoaștem în personaje veridice, să ne regăsim în trăiri autentice. Grija pentru cuvântul scris, pentru literatura valoroasă și pentru nivelul de excelență al limbii române, pentru libertatea expresiei, pentru o artă fără compromisuri, iată principii care v-au ghidat ca om și scriitor”. Mulțumind pentru înalta distincție primită, cu înțelepciunea senectuții Marea Doamnă și-a încheiat alocuțiunea într-o notă patriotică: „Vreau să vă urez ca și la anul, în liniște, în pace și în armonie socială, să sărbătorim 100 de ani de la Unire în actualul context geografic!”.

A fost sărbătorită la Craiova și la Ploiești, a primit titlul de „Cetățean de onoare” al orașelor București și Craiova. Ne așteptam ca o cinstitoare a contribuției sale la dezvoltarea literaturii române să i se dea numele vreunei școli sau unei străzi. La trecerea unui an de neființă, cei care am prețuit-o și am iubit-o îi simțim prezența printre noi.

Ne amintim cu dor de ea, rememorăm momente petrecute în sanctuarul literar al Vulpeștilor și la buna și vechea ei prietenă Gigea de sărbători și la aniversări, vorbim - a câta oară? - despre ieșirile împreună cu Marian, Grig, Gigea și Puica la „Pizza Hut” sau „La plăcinte” în favor de lume, cum îi plăcea să repete hâtru expresia folosită în asemenea situații de ilustrul ei soț. Ne mai abatem uneori pe la adresa Radu Cristian, nr. 1 și căutăm în zadar cu privirea placa comemorativă care ar fi trebuit să stea la intrarea în casa unde au locuit și au creat timp de peste cincizeci de ani două piscuri ale literaturii române. Iar la vară, când ne vom lăsa legănați de valurile înspumate, îi vom simți atingerea prin cenușa împrăștiată, după dorința sa, în apa mării.

Mihai Maxim

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ *Independența
prin Cultură*